

Підтримка засобів штучного інтелекту в процесах запобігання та боротьби з корупцією попереду довгий і дуже перспективний шлях. Конфіденційні дані системи Zero Trust, звичайно, не є бездоганним пристроєм. Вона може вказати на підозрюваного чиновника, але цю інформацію необхідно буде ще перевірити, чи мають ці підозри підставу для реальності. Також трапляється, що дані, що надходять до системи (наприклад, про власність чиновників), є фальсифікованими, але система намагається перевірити їх, порівнюючи з даними багатьох баз даних. Тим не менше, це, безумовно, буде одним із найбільш часто використовуваних видів зброї для боротьби з ним.

#### ***Список використаних джерел***

1. Штучний інтелект бореться з корупцією. INTERIA.PL/informacje press. URL: <https://nt.interia.pl/raporty/raport-sztuczna-inteligencja/strona-glowna/news-sztuczna-inteligencja-walczy-z-korupcja,nId,2736148>.
2. Баранов О. А. Інтернет речей (IoT): мета застосування та правові проблеми / О. А. Баранов // Інформація і право. 2018. № 2. С. 31–44. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Infpr\\_2018\\_2\\_5](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Infpr_2018_2_5).
3. Гернер Д. Б'є чиновника по руках: як за допомогою ШІ світ бореться з корупцією. URL: <https://hightech.fm/2018/12/09/corruption>.
4. Юдін В.В. Методи сучасного штучного інтелекту в боротьбі проти класичних корупційних схем в Російській Федерації. Молод. електор. тех. вісник. URL: <file:///C:/Users/%D0%90%D0%B4%D0%BC%D0%B8%D0%BD/Downloads/01.pdf>.
5. Козоль Хуберта. Машина для виявлення корупції виявилася занадто ефективною URL: <https://cyfrowa.rp.pl/technologie/31429-maszyna-wykrywajaca-korupcje-okazala-sie-zbyt-skuteczna>.
6. Трепаліна Ю. Штучним інтелектом по корупції. URL: <https://nag.ru/news/newslane/103278/iskusstvennyim-intellektom-po-korrupsii-.html>.

***Франчук Василь Валерійович,***  
завідувач відділення міжнародної освітньої  
діяльності Львівського державного  
університету внутрішніх справ, кандидат  
юридичних наук

### **АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СУСПІЛЬНИХ ВІДНОСИН ЩОДО СУМІСНИЦТВА ТА СУМІЩЕННЯ**

Належний рівень протидії корупції залежить від багатьох факторів, зокрема й якісного антикорупційного законодавства, яке не лише вірно визначає зміст та ознаки того чи іншого діяння, а й не викликає труднощів щодо застосування цих положень в правозастосовній практиці. Адже будь-який закон повинен бути

лаконічний, зрозумілий і положення, які він містить, не повинні суперечити положенням інших нормативно-правових актів.

Враховуючи вищенаведене, а також з метою попередження можливих форм здійснення протиправної поведінки, законодавець передбачив відповідальність за порушення особою встановлених законом обмежень щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності. Порушення містить два різновиди діяльності: «сумісництво» та «суміщення», які хоча і мають відносну схожість, однак є різними за своїм змістом. Інакше, використання їх, як синонімічні поняття, сприйматимуться у правовому полі невиправданими і не будуть містити юридичної сили та, як наслідок, виступатимуть підставою для закриття провадження.

Проблеми, пов'язані із розумінням змісту понять, а саме «сумісництво» та «суміщення», які є ключовими у складі правопорушення, а також проблеми, пов'язані із співвідношенням ознак цих понять, досліджуються не лише вченими науки адміністративного права (К. Берднікова, К. Бугайчук, О. Гладун, К. Годуєва, О. Дудоров, М. Желік, З. Загинеї, Д. Йосифович, В. Киричко, В. Мозгова, І. Ольшанецький, А. Титко, С. Рошупкін, А. Савченко, М. Хавронюк, О. Шевчук, Н. Ярмиш та ін.), а й закріплені в низці норм антикорупційного законодавства.

Перш за все, необхідним залишається окреслити ті нормативно-правові акти, що регулюють відносини у цій сфері. Очевидно, видається доцільним вказати ті, що встановлюють певні вимоги та обмеження, порушення чи недотримання яких, призводить до застосування заходів адміністративно-правового впливу. Безперечно, в даному випадку розпочати варто з Закону України «Про запобігання корупції» від 14 жовтня 2014 року. Даний законодавчий акт визначає правові та організаційні засади функціонування системи запобігання корупції в Україні, зміст та порядок застосування превентивних антикорупційних механізмів, правила щодо усунення наслідків корупційних правопорушень. Зокрема, стаття 25 зазначає обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності [1].

Наступним нормативним атом є Кодекс України про адміністративні правопорушення, дест. 172<sup>4</sup> встановлено адміністративну відповідальність за порушення обмежень щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності, а саме:

- щодо зайняття іншою оплачуваною діяльністю (крім викладацької, наукової та творчої діяльності, медичної та суддівської практики, інструкторської практики із спорту) або підприємницькою діяльністю (ч. 1);

- щодо входження до складу правління, інших виконавчих чи контрольних органів, чи наглядової ради підприємства або організації, що має на меті одержання прибутку (крім випадків, коли особа здійснює функції з управління акціями (частками, паями), що належать державі чи територіальній громаді, та представляє інтереси держави чи

територіальної громади в раді (спостережній раді), ревізійній комісії господарської організації) (ч. 2) [2].

З метою чіткого розмежування вказаних дефініцій, їхні особливості певним чином знайшли своє нормативне закріплення:

– спільний Наказ Міністерства праці України, Міністерства юстиції України, Міністерства фінансів України від 28.06.1993 року № 43, яким затверджено положення «Про умови роботи за сумісництвом працівників державних підприємств, установ і організацій» визначено, що сумісництвом вважається виконання працівником, крім своєї основної, іншої регулярної оплачуваної роботи на умовах трудового договору у вільний від основної роботи час на тому ж або іншому підприємстві, в установі, організації або громадянина (підприємця, приватної особи) за наймом [3];

– Кодекс законів про працю, де ч. 1 ст. 105 законодавчо визначено поняття суміщення, а саме працівникам, які виконують на тому ж підприємстві, в установі, організації поряд з своєю основною роботою, обумовленою трудовим договором, додаткову роботу за іншою професією (посадою) або обов'язки тимчасово відсутнього працівника без звільнення від своєї основної роботи, провадиться доплата за суміщення професій (посад) або виконання обов'язків тимчасово відсутнього працівника [4].

Відповідно до положень вищезазначених нормативно-правових актів видається можливим виділити ознаки, що формують розглядувані явища, а саме:

– сумісництво: виконання працівником, крім своєї основної, іншої роботи; така робота повинна здійснюватися на умовах трудового договору; бути на регулярній основі; така робота повинна бути оплачуваною; здійснюватися у вільний від основної роботи час; працівник виконує іншу роботу на тому ж або іншому підприємстві, в установі, організації або у громадянина (підприємця, приватної особи) за наймом.

– суміщення: виконання працівником поряд з своєю основною роботою додаткової роботи; така додаткова робота повинна виконуватись виключно на тому ж підприємстві, в установі, організації; додаткова робота здійснюється виключно за іншою професією (посадою) або особа виконує обов'язки тимчасово відсутнього працівника без звільнення від своєї основної роботи; провадиться доплата за суміщення професій (посад) або виконання обов'язків тимчасово відсутнього працівника.

Отже, на основі вищевказаного видається можливим виокремити деякі узагальнення, що сприятимуть правильному застосуванню положень чинного адміністративного законодавства. Йдеться про те, що: при суміщенні додаткова робота здійснюється на тому ж підприємстві, в установі чи організації, а під час сумісництва – допускається робота на іншому підприємстві, в іншій установі чи організації; суміщення на відміну від сумісництва здійснюється за іншою професією (посадою); під час сумісництва інша робота оплачується окремо, а суміщенні – проводиться лише доплата до

заробітної плати за основним місцем праці; сумісництво можливе лише у вільний від основної роботи час, а суміщення не містить такого обмеження; сумісництво характеризується регулярним характером, натомість суміщення такої ознаки немає.

#### ***Список використаних джерел***

1. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>.

2. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон України від 07.12.1984 №80731-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80732-10#Text>.

3. Про затвердження Положення про умови роботи за сумісництвом працівників державних підприємств, установ і організацій: Наказ Міністерства праці України, Міністерства юстиції України, Міністерства фінансів України від 28.06.1993 року № 43. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0076-93>.

4. Кодекс законів про працю України : Закон України від 10.12.1971 № 322-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/322-08>.

***Харь Інна Олексіївна,***

завідувачка кафедри інтелектуальної  
власності та цивільно-правових дисциплін  
Київського інституту інтелектуальної  
власності та права Національного  
університету «Одеська юридична академія»,  
кандидат юридичних наук, доцент

### **СУБ'ЄКТИ ЗЛОЧИНУ ВІДПОВІДНО ДО ЗАКОНУ США ПРО КОРУПЦІЮ ЗА КОРДОНОМ 1977 р. (THE FOREIGN CORRUPT PRACTICES ACT): УСВІДОМЛЕННЯ МОЖЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ЙОГО НОРМ ЩОДО ФІЗИЧНИХ ТА ЮРИДИЧНИХ ОСІБ – РЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ**

Цій проблемі присвятили свої праці такі вчені, як: О.М. Костенко, О.Ю. Бусол, В.С. Ковальській, Д.Л. Тучієнко, Є.А. Кремянська, але їх роботи стосувалися більш широкого кола питань, а саме – поняття кримінологічної характеристики, протидії (запобігання) корупційної злочинності і корупційної злочинності за кордоном. В своїй роботі язупинюся більш конкретизовано на предметі, зазначеному у назві виступу.

Названий вище Закон США про корупцію за кордоном 1977 р. [1] став серйозною віхою в боротьбі з корупцією не тільки в Сполучених Штатах Америки, але й в більшості країн сучасного світу. Звертаючись до історичного екскурсу, тобто до прийняття цього Закону, корумпування чиновників в зарубіжних країнах, було елементом звичайної бізнесової практики, яка не була заборонена законом у США і активно реалізовувалася в житті. Крім того, слід погодитися з